

54. møde

Fredag den 7. februar 1997 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 41:

Forespørgsel til kulturministeren [om betalingskanaler i form af »pay per view«].

Af Bent Hindrup Andersen (EL) og Keld Albrechtsen (EL).

(Forespørgslen anmeldt 4/2 97).

2) Første behandling af lovforslag nr. L 149:

Forslag til lov om ophævelse af lov om anvendelse af de i den ophævede lov om ordningen af Københavns Væbning af 28. maj 1870, § 13, omhandlede fonds m.v.

Af forsvarsministeren (Hans Hækkerup).

(Fremsat 29/1 97).

3) Første behandling af lovforslag nr. L 153:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Skattefritagelse af beløb, som afholdes af det offentlige eller Oliebranchens Miljøpulje til oprensning af forurenede ejendomme).

Af skatteministeren (Carsten Koch).

(Fremsat 29/1 97).

4) Første behandling af lovforslag nr. L 157:

Forslag til lov om afgift efter brændstofforbrug for visse personbiler.

Af skatteministeren (Carsten Koch).

(Fremsat 30/1 97).

5) Første behandling af lovforslag nr. L 158:

Forslag til lov om ændring af lov om registreringsafgift af motorkøretøjer m.v. og lov om vægtafgift af motorkøretøjer m.v. (Omlægning af fradraget for sikkerhedspuder, pristalsregulering m.v.).

Af skatteministeren (Carsten Koch).

(Fremsat 30/1 97).

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 89:

Forslag til folketingsbeslutning om forbedring af kosten på sygehuse.

Af Jørn Jespersen (SF) m.fl.

(Fremsat 22/1 97).

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Medlem af Folketinget Jan Køpke Christensen har meddelt mig, at han på grund af sygdom ikke vil kunne give møde i Tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov, jf. Folketingets forretningsordens § 41, stk. 3, litra a, fra og med den 18. februar 1997 og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 41:

Forespørgsel til kulturministeren [om betalingskanaler i form af »pay per view«].

Af Bent Hindrup Andersen (EL) og Keld Albrechtsen (EL).

(Forespørgslen anmeldt 4/2 97).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 149:

Forslag til lov om ophævelse af lov om anvendelse af de i den ophævede lov om ordningen af Københavns Væbning af 28. maj 1870, § 13, omhandlede fonds m.v.

Af forsvarsministeren (Hans Hækkerup).

(Fremsat 29/1 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Per Kaalund (S):

Den socialdemokratiske gruppe kan støtte lovforslaget, der jo bevirker, at pengene fra denne fond, der ikke har kunnet komme til udbetaling i 60 respektive 20 år, nu kan gøres aktive i den fond, der allerede eksisterer i Socialministeriets regi. Så vi tror, at det er et ordensspørgsmål, og vi kan støtte, at der til denne fond overføres disse 5,8 mio. kr.

Og De Radikales ordfører, hr. Jørgen Estrup, der ikke kunne være til stede her ved forhandlingen, har bedt mig om at meddele, at De Radikale også kan støtte lovforslaget.

Peder Sønderby (V):

Venstre kan støtte ophævelsen af fonden af 1870, men som det blev sagt ved vedtagelsen den 20. november 1912, danner de beløb, der i henhold til § 1 tilfalder staten, en fond, hvis kapital ikke kan bruges uden lovgivningsmagtens samtykke. Det er så det, vi skal gøre i dag.

Det støtter vi, men når vi så kommer til bemærkningerne i ministerens forslag, så synes vi ikke, at man helt retter sig efter fonden og den diskussion, der var ved fondens oprettelse.

Samtlige ordførere, skal jeg så lige sige, med undtagelse af Zahle – nu er hr. Estrup ikke til stede – sagde, at pengene skulle bruges til de frivillige korps. Ved behandlingen i Rigsdagen den 20. november 1912 sluttede debatten med den daværende forsvarsminister, Klaus Berntsen, der i spalte 1624 sagde: »Jeg har jo foreslået, at de Midler, jeg her ønskede stillet til Krigsministerens Raadighed, maatte blive anvendte til samtlige frivillige Korps.«

Forsvarsministeren foreslår, at pengene, de 5,8 millioner, overføres til Den overordentlige invalidefonds legat, der bestyres af en af Socialministeriet udpeget bestyrelse – det er Folk og Værn Udvalget – og det kan vi også støtte.

Men ministeren skriver i bemærkningerne, at afkastet skal anvendes til hjælp til personel i forsvaret og Beredskabskorpset. Og dér vil vi godt stille nogle spørgsmål. For når vi nu overfører 5,8 millioner, og formålet i 1912 var, at det skulle gå til de frivillige, så vil vi godt spørge ministeren – og det kan vi også gøre i udvalget – om ikke også nogle af pengene skal anvendes til de frivillige i hjemmeværnet og i Beredskabsforbundet. Der står nemlig i bemærkningerne, at det er Beredskabskorpset, dvs. de professionelle, der skal have det. Vi synes også, at vi skal

lytte efter vores forgængere her i huset, der sagde, at det var de frivillige, der skulle have det.

Vi har jo ca. 66.000 i hjemmeværnet og 10.000 i Beredskabsforbundet, og vi synes, at det skulle være muligt, når vi nu overfører pengene til den fond, at de så også kunne komme med.

Jeg vil så gerne spørge ministeren – og det kan vi også gøre i udvalget – om fundatsen ikke kan ændres, således at den også kommer til gavn for de frivillige. Det må være i lovens ånd.

(Kort bemærkning).

Per Kaalund (S):

Jeg synes, hr. Peder Sønderbys redegørelse er udmærket, og jeg tror da også nok, vi kan medvirke til, at det kan gå til de formål, som hr. Peder Sønderby siger.

Men så vil jeg gerne stille et spørgsmål: De penge her er jo københavnernes penge, de var skabt af københavnernes og gik kun til københavnere, og med det forslag her lægger vi det jo ud, så hele landet kan få glæde af dem. Vil hr. Peder Sønderby ikke også medvirke til det?

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Jeg har ikke indtryk af, at det var hensigten, at den her debat skulle være vældig lang, men på baggrund af, at jeg må konstatere, at hr. Sønderby har været mest optaget i sin forberedelse af det historiske studium, må jeg stille hr. Peder Sønderby det spørgsmål, om ikke hr. Peder Sønderby har taget sig lejlighed til at tale med den repræsentant, som partiet Venstre stiller med i Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjenestens bestyrelse. Så ville hr. Sønderby nemlig vide, at det er utvivlsomt, at også hjemmeværnet nyder godt af de fonde, der forefindes i FoV's regi. Det havde måske været lidt mere hensigtsmæssigt at bruge sin tid på det end på historiestudier.

(Kort bemærkning).

Peder Sønderby (V):

Nu har jeg fået min ordførertale godkendt i Venstres folketingsgruppe, og repræsentanten for Folk og Værn var til stede og havde ingen bemærkninger til, at jeg spurgte ministeren, om ikke også vi vil sikre, at når vi nu flytter så mange penge over i den fond, 5,8 millioner, at man så tilgodeser de frivillige i større grad, end man gør i øjeblikket.

Jeg er også klar over det, som ministeren skriver, at der også er folk, der kommer galt af sted i

det samlede forsvar, så jeg synes bare, at man både skulle have de frivillige, Beredskabsforbundet og hjemmeværnet med. Om det kun skal være dem i København – jeg ved godt, der er 12.000 hjemmeværnsfolk i København, men det kan godt være, de kan bruge dem alle sammen – til det må jeg sige, at jeg jo egentlig synes, at vi fra Jylland slæber så mange penge til København, så her kunne man godt vende det om og sige: Skal vi så ikke hjælpe de frivillige i hele landet? Så det håber jeg også at den socialdemokratiske ordfører vil være med til.

Niels Ahlmann-Ohlsen (KF):

Nærforsvaret i Danmark havde et lidt andet udseende i det forrige århundrede unægtelig end det, Danmark har i dag.

De historiske rødder for L 149 går tilbage til starten af 1800-tallet. De to frivillige korps, Københavns Borgervæbning og Kongens Livjægerkorps, udgjorde en væsentlig del af nærforsvaret dengang. Med deres fundament i den frivillige deltagelse i forsvarssagen var de en slags forløber for hjemmeværnet.

I 1870 blev de to frivillige korps nedlagt og pengekasernerne for de to korps slået sammen til én fond, der tilfaldt den ny militærenhed, Københavns Væbning. Renteafkastet af denne fond skulle anvendes til pensioner og understøttelser, som det hedder: uformuendes forsyning med mundering og i øvrigt almindelige udgifter ved væbning.

Med nedlæggelse af fonden i 1909 og deling af midlerne mellem staten og Københavns Kommune i 1913 valgte man fra statens side fortsat at understøtte frivillighedsprincippet. Statens andel blev placeret i en ny fond, og den ny fond havde to hovedformål:

For det første at støtte samarbejdet mellem hæren og frivillige korps, og for det andet at støtte, som det hedder, syge befalingsmænd og ligestillede ved Københavns Garnison.

Indtil 1980 er fondens renteafkast gået til dette formål. Selv om fonden ikke har haft mulighed for at udbetale penge siden 1980 grundet nedlæggelsen af Københavns Garnison, så er en væsentlig del af pengene stadig tiltænkt det frivillige arbejde for forsvaret.

Med overførsel af hele formuen på 5,8 mio. kr. til Den overordentlige invalidefonds legat fjernes vinklen i forhold til det frivillige arbejde, eller vinklen mindskes i forhold til det frivillige forsvarsarbejde. I stedet vægtes nu mere det socialpolitiske indhold i forhold til forsvarets

personel og civile, der kommer til skade ved krigshandlinger. Den målsætning synes Det Konservative Folkeparti er god, ingen tvivl om det.

Men vi vil gerne, at det ikke overskygger støtten til det frivillige forsvarsarbejde, og vi kan derfor ikke støtte det her forslag i sin nuværende form. Til gengæld så vil vi arbejde konstruktivt i udvalget for at sikre, at der kommer balance imellem det udmærkede forslag om det sociale element og understøttelsen af det frivillige arbejde for forsvarssagen.

Villy Søvnald (SF):

Jeg skal også gøre det kort, for det her er jo en gammel sag. Den er jo så gammel, at Forsvarsministeriet hed Krigsministeriet, og forsvarsministeren hed krigsminister; der er sket meget siden da.

Men det er klart, at hovedproblemet er, at når vi har nogle fondsmidler stående, der ikke længere kan blive udbetalt, fordi de styrker, de var knyttet til, ikke længere eksisterer, så er der formentlig meget god mening i at sikre, at fondens midler bliver overført til et sted, hvor de kan bruges.

Vi synes, det er en god idé at bruge dem til de sociale formål, der er anført. Vi kan således støtte lovforslaget.

Annette Just (FP):

Det bedste, der kunne ske, var, at vi havde et lovforslag af denne slags hver dag i Folketinget. For det, der sker ved det her lovforslag, er ophævelse af en lov, og jeg erindrer, at der faktisk er partier, der har kørt valgkampe på at sige: Vi skal hver dag ophæve en lov.

Så kan man selvfølgelig mere sig lidt over, at når der så endelig kommer en lov, der skal ophæves, så begynder de at lave en masse krumspring for at sige, at det skal den måske ikke helt, og hvor skal pengene hen og sådan noget. Vi taler om den kæmpeformue på 5,8 mio. kr., som skal gå til frivilliges pleje fremover. Om den så skal være administreret af Folk og Værn Udvalget eller af hjemmeværnet, det kan jeg godt se er et kæmpeproblem for nogle partier.

Jeg er ret overbevist om, at Forsvarsministeriet i samarbejde med Socialministeriet vil kunne finde ud af, at de her penge bliver brugt fornuftigt, og i alle tilfælde så har det Fremskridtspartiets fulde støtte, at vi ophæver en lov, som jo nok kan siges at have udspillet sin rolle. Selv om

det var en god og fornuftig lov den 28. maj 1870, så er den ikke helt tidssvarende mere.

Søren Søndergaard (EL):

Vi kan støtte forslaget. Det eneste, vi ikke kan lide, er navnet på den fond, som pengene skal overføres til, altså det er jo et frygteligt navn: Den overordentlige invalidefonds legat. Kan man ikke få lavet det om samtidig?

Arne Melchior (CD):

Jeg kan hverken bryste mig af at have gjort historiske studier eller at have ulejligen CD's lille tapre flok herinde med denne sag; det bygger faktisk hos os på tillid.

Ja, CD hilser med glæde, at nogle passive penge nu kommer til at gøre nytte. Det kan ikke være bedre. Der er et gammelt ord vistnok, der siger, at vanskelige ting ordner vi straks, de helt umulige tager lidt længere tid. Denne her sag hører maksimalt til de vanskelige, lad os få ordnet den hurtigt.

Forsvarsministeren (Hans Hækkerup):

Jeg vil gerne takke for den velvillige modtagelse af lovforslaget, og så kan jeg til beroligelse for dem, der har spurgt om, hvilke grupper lovforslaget dækker, sige, at begrebet forsvaret ikke alene omfatter myndighederne under Forsvarskommandoen, men selvfølgelig også det frivillige personel i hjemmevernet. Og ganske tilsvarende omfatter begrebet personel i civilforsvaret også medlemmer af Beredskabsforbundet, der virker som frivillige i det kommunale redningsberedskab.

Hvis der er et ønske om det, er man selvfølgelig velkommen til at stille et spørgsmål, så man kan få besvarelsen skriftligt af hensyn til eftertiden.

Jeg ser frem til udvalgsarbejdet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Forsvarsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 153: Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Skattefritagelse af beløb, som afholdes af det offentlige eller Oliebranchens Miljøpulje til oprensning af forurenede ejendomme).

Af skatteministeren (Carsten Koch).

(Fremsat 29/1 97).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Erik Mortensen (S):

Lovforslag nr. L 153 er i høj grad et forslag, der har både afklarende og forenkende karakter. Det offentlige økonomiske deltagelse i oprensning af forurenede grunde og ejendomme er godt beskrevet: Det er primært, når der er tale om sundhedsfare, ikke mindst når der er tale om drikkevandsreserver og -interesser.

Oliebranchens miljøpulje er nævnt i samme forbindelse som det offentlige indsats her, og det skyldes selvfølgelig, at præmisserne for oliebranchens miljøpuljes arbejde stort set er de samme som det offentlige.

Mens der er ret klare retningslinjer for, hvornår det offentlige har en interesse, og hvilken indsats man skal yde, kan der derimod være temmelig meget tvivl om værdien for den aktuelle ejer af en forurenede grund. Dels kan ejeren jo være helt uden skyld eller medvirken til forureningen, og en oprensning er ikke engang nødvendigvis til hans umiddelbare økonomiske fordel.

Men da der jo rent faktisk, i og med der bliver puttet penge i foretagendet fra det offentlige, er tilført en form for kapital, kan man sige, vil den jo også normalt være skattepligtig. Men jf. ovenstående tilfælde, hvor en ejer ikke nødvendigvis har umiddelbar interesse i det, kan det også være svært og i hvert fald urimeligt at pålægge en beskatning af et sådant tilført beløb.